

HISTORIE - PŘED PADESÁTI LETY V NAŠÍ FARNOSTI

Na přelomu července a srpna 1959, tedy právě před půl stoletím, došlo v naší farnosti k významné události, kterou byla kompletní změna v personálním obsazení její duchovní správy. Po předchozí dohodě s orgány státní správy, konkrétně s krajským církevním tajemníkem soudruhem Leo Drozdkem, rozhodl tehdejší ordinář českobudějovické diecéze, kapitulní vikář P. Antonín Titman, že k 31. červenci opustí duchovní správu jindřichohradecké farnosti oba kněží, kteří v ní dosud působí, totiž probošt-farář P. František Friedl a kaplan P. František Kašík a k 1. srpnu se nově ujme duchovní správy jako administrátor probošství P. Josef Kavale, tedy jediný kněz, který bude v okresním městě Jindřichův Hradec nadále působit.

P. František Friedl se narodil 23.6.1885 v Písku v rodině menšího zemědělce. Kněžské svěcení přijal 18.7.1909, první světové války se účastnil jako polní kurát, raněním na krku byly poškozeny jeho hlasivky, což pak bylo znát na jeho hlase (zvláště, když zpíval) po celý život. Po působení v několika šumavských farnostech (např. Srní u Kašperských Hor a Hartmanice) byl na základě biskupstvím vyhlášeného konkurzu jmenován v dubnu 1935 (tedy ve svých 50 letech) jindřichohradeckým infulovaným proboštem. Do Jindřichova Hradce se nastěhoval 14.7.1935 a slavnou instalaci provedl 21.7. jeho předchůdce na zdejším proboštském stolci Mons. ThDr. Václav Příbek, v té době českokrumlovský prelát. Ten na instalaci kázal česky, německé kázání pronesl P. Josef Plojhar, po roce 1948 neblaze proslulý ministr, předseda ČSL a exkomunikovaný kněz. Probošt P. Friedl prožil v Jindř. Hradci v letech 1935 až 1959 časy dobré i zlé. Za zmínku např. stojí, že 27.6.1937 zde uvítal pražského pomocného biskupa Dr. Eltschknera a v roce 1949 biskupa Dr. Hloucha, kteří udělovali svátost břimování, prožil zde ukončení druhé světové války v květnu 1945, uvítal i biskupa Hloucha, který se 29.12.1949 účastnil primice zdejšího rodáka P. Karla Menharta, před tím v roce 1947 zde proběhla návštěva ostatků sv. Vojtěcha. To snad patří k tomu lepšímu. Horší bylo, když na základě podpisu Mnichovské dohody z 29.9.1938 došlo k odstoupení čs. pohraničního území Německu a tím k odtržení obcí od dávna patřících k jindřichohradecké farnosti do Sudet. Jednalo se např. o Buk, Děbolín, Jindřiš, Matnou, Otín i Radouňku. Samotné města Jindř. Hradec zůstalo obklopeno územím Německa, čímž bylo znemožněno obyvatelstvu těchto přifařených obcí navštěvovat v J. Hradci bohoslužby. Místo probošta P. Friedla v nich pak musel zajišťovat duchovní správu děkan z Horní Pěny. Když po válce bylo německé obyvatelstvo těchto obcí odsunuto, noví dosídlenci již nenašli vztah ke své mateřské jindřichohradecké farnosti. P. Friedl zažil v J. Hradci celou druhou světovou válku, snímání zvonů pro válečné účely, působil zde i v 50. letech, kdy došlo k pronásledování katolické církve, ke snaze izolovat kněze od věřících, zejména od dětí a mládeže, k omezování výuky náboženství a zákazu jakýchkoliv církevních obřadů mimo kostel, k umlčení biskupa Dr. Hloucha, jeho odstranění z diecéze a nastolení přísného dozoru státu nad církvemi, v dubnu 1950 k násilnému odvezení františkánů z jejich kláštera, tím kostel sv. Kateřiny přešel pod duchovní i materiální správu probošství, s čímž probošt měl další starosti, které mu však velmi ulehčil jeho kaplan P. Kašík (viz níže). Pan probošt se angažoval i politicky. V září 1937 byl zvolen předsedou místní organizace Lidové strany, po volbách v roce 1938 se stal členem obecního zastupitelstva, (22.12.1938 byl zvolen do městské rady, později nahrazené správní komisí). Členství v obecním zastupitelstvu se mu mohlo stát osudným, neboť 4.9.1939 na poslední schůzi zastupitelstva při výzvě a svolání „Sieg Heil!“, spolu s některými jinými zůstal sedět, což pak bylo hodnoceno jako vážná urážka Velkoněmecké říše. Zastupitelstvo bylo rozpuštěno, za Protektorátu zrušena i Lidová strana a tím probošt vyřazen z dalšího politického života i správy města. 19.7. 1959 oslavil v proboštském chrámu pontifikální mši svatou 50 let svého kněžství. Jenom nerad (z moci úřední) byl ve svých 74 letech k 31.7.1959 penzionován. Přes to v srpnu 1959 na Slavnost Porciunkule měl ještě v klášterním kostele sv. Kateřiny svoji poslední pontifikální mši svatou. Pak v následujících dnech se odstěhoval na trvalý odpočinek do rodného Písku. Byl posledním jindřichohradeckým infulovaným proboštem, který měl právo při slavných bohoslužbách používat pontifikálie (mitru, berlu, atd.). V Jindřichově Hradci působil celkem 24 let. Zemřel 4.1.1961 v Písku ve věku 76 let a pochován byl na topěleckém hřbitově poblíž Písku.

P. František Kašík, OFMCap. se narodil 30.3.1913 ve Zhoří u Jihlavy, kněžské svěcení přijal 21.11.1937. Byl řeholníkem kapucínského řádu, kde dostal jméno Gaudenc. Díky své vysoké vzdělanosti působil na řádovém učilišti v Olomouci, kde přednášel homiletiku (kazatelství). V dubnu 1950, po násilné likvidaci všech mužských klášterů, krátce žil se svými vyhnanými spolubratry v internaci, v září 1950 byl odtud propuštěn a dostal tehdy nezbytný státní souhlas k duchovní správě v českobudějovické diecézi. Zde byl ve svých 37 letech ustanoven kaplanem v Jindřichově Hradci. Je pochopitelné, že na rozdíl od kapucína P. Lva Eliáše, který nás nedávno opustil, P. Kašík v žádném případě nemohl chodit oblečen do řádového hábitu a ani nenosil pro kapucíny obvyklý plnovous. Po celou dobu působení v Jindřichově Hradci, což bylo 9 let, mohl vystupovat v kostele i mimo kostel pouze jako diecézní kněz v klerice, takže většina farníků ani nevěděla, že se jedná o kapucína. Na probošství bydlel spolu s panem proboštem Friedlem, který ho v plném rozsahu pověřil všestrannou péčí o františkány opuštěný klášterní kostel sv. Kateřiny, což bylo ideální, neboť tak zde dále pokračovala františkánská spiritualita. Kromě klášterního kostela a občasného zastupování pana probošta ve farním kostele měl P. Kašík na starosti také řádové sestry boromejky, které působily ve zdejší nemocnici (do roku 1956), vyučoval náboženství na školách ve městě i přifařených obcích a spravoval také farnost Lodhěrov. Byl vysoce vzdělaným teologem, vynikajícím kazatelem, schopným pedagogem, zkušeným zpovědníkem a duchovním rádcem pro mladé i staré. Ve skrytu také pomáhal těm, kteří bylo pronásledování a trpěli totalitním režimem. Když k 31.7.1959 z Jindř. Hradce odcházel, byla to pro zdejší farnost citelná ztráta. Pak působil v řadě dalších farností, naposledy v Besednici. Zemřel 17.3.1988 ve věku 75 let a pochován byl za účasti mnoha spolubratrů-kapucínů na hřbitově ve svém rodišti.

P. Josef Kavale – narozen 16.12.1919 (dá-li Bůh, letos se dožije 90 let), kněžské svěcení 29.6.1947 (62 let knězem), v J. Hradci požehnaně působil v letech 1959-1973 (14 let). Další bližší údaje o něm snad někdy přijdou. Zpracoval K.B.